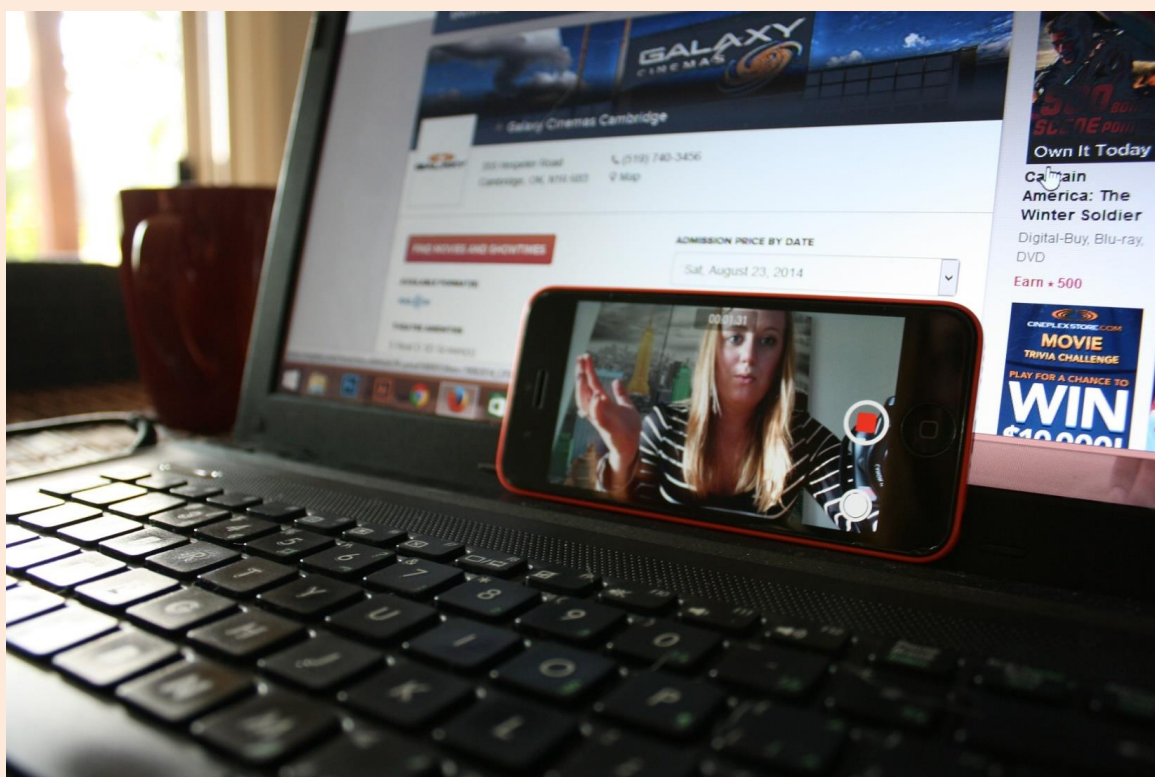

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

Οκτώ μεταπτυχιακοί φοιτητές σε ελληνικά ΑΕΙ μας μεταφέρουν την εμπειρία τους.

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

Οκτώ μεταπτυχιακοί φοιτητές σε ελληνικά ΑΕΙ μας μεταφέρουν την εμπειρία τους.

Copyright: **Διάδραση ΑΜΚΕ – citycampus.gr – Κωνσταντίνος Πολέμης**

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση τμήματος ή του συνόλου του παρόντος ebook χωρίς την έγγραφη συναίνεση του citycampus.gr, όπως αυτό νόμιμα εκπροσωπείται. Από την απαγόρευση αυτή εξαιρούνται άμεσα τα πρόσωπα που συμμετέχουν στην παρούσα έρευνα.

Εκδόσεις:

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

Συμμετέχουν με συνεντεύξεις τους οι παρακάτω μεταπτυχιακοί φοιτητές σε ελληνικά ΑΕΙ:

Γκουντουβά Φωτεινή

Δίπλα Παρασκευή

Καλογεροπούλου Χριστίνα

Κυλάφη Χριστίνα Θεανώ (Θεατίνα)

Λεβεντοπούλου Μαγδαληνή

Μπέλμπας Κωνσταντίνος

Πλυτά Άννα

Τσαρδίκου Ιωάννα

Γκουντουβά Φωτεινή

Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Ειδικής Αγωγής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Η διαφορά στην τηλεκπαίδευση με τη δια ζώσης εκπαίδευση είναι ότι η τηλεκπαίδευση σου δίνει τη δυνατότητα να μην αλλάζεις το πρόγραμμά σου, καθώς έχεις τη δυνατότητα να παρακολουθείς τις διαλέξεις στον ελεύθερο χρόνο που έχεις.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Το θετικό της τηλεκπαίδευσης είναι ότι έχεις τη δυνατότητα να προσαρμόσεις το πρόγραμμά σου χωρίς να στερείσαι ώρες εργασίας.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Το αρνητικό της τηλεκπαίδευσης είναι ότι μερικές φορές είναι δύσκολη η επικοινωνία με τους καθηγητές.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Η κοινωνικοποίηση είναι εφικτή ακόμη και στα μεταπτυχιακά προγράμματα τηλεκπαίδευσης, καθώς υπάρχουν εργασίες ομαδικές και ακόμη και, όταν τελειώσουν αυτές, συνεχίζεις και κρατάς επαφές με τα άτομα που συνεργαστήκατε μαζί, καθώς βοηθάει ο καθένας τον άλλον για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Η αφομοίωση της ύλης είναι εφικτή μέσω της τηλεκπαίδευσης, καθώς μπορείς ανά πάσα στιγμή να στείλεις e-mail στον καθηγητή σου και να σου λύσει οποιαδήποτε απορία έχεις.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Προτιμώ την τηλεκπαίδευση, καθώς, επειδή εργάζομαι αρκετές ώρες την ημέρα, έχω τη δυνατότητα να προσαρμόσω το πρόγραμμά μου και να μπορώ να αντεπεξέλθω και στις ανάγκες της δουλειάς αλλά και του μεταπτυχιακού προγράμματός που έχω επιλέξει.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Θεωρώ πως το σύστημα τηλεκπαίδευσης μπορεί να διατηρηθεί και μετά τον κορωνοϊό στο δικό μου τομέα, που δεν υπάρχουν εργαστήρια. Αλλά υπάρχουν και μερικές ειδικότητες που είναι αναγκαία η δια ζώσης εκπαίδευση.

Δίπλα Παρασκευή

Οικονομολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Η μη ύπαρξη αλληλεπίδρασης μεταξύ των καθηγητών και των φοιτητών. Η επικοινωνία στο αμφιθέατρο είναι πιο άμεση, ιδιαίτερα μεταξύ των σπουδαστών.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Θετική πλευρά της τηλεκπαίδευσης είναι η εξοικονόμηση χρόνου. Η μετάβαση στο ίδρυμα απαιτεί σημαντικό χρόνο των φοιτητών, τον οποίο τώρα μπορούν να διαθέσουν για μελέτη.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Βασίζεται εξ ολοκλήρου σε εκπαιδευτικά μέσα που δεν είναι πάντα αξιόπιστα ως προς την απόδοση. Συχνά η ποιότητα του μαθήματος επηρεάζεται από το δίκτυο.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Η διαδικασία της διδασκαλίας είναι αρκετά τυποποιημένη και οι διαπροσωπικές σχέσεις που υπό άλλες συνθήκες θα είχαν αναπτυχθεί μεταξύ καθηγητών και φοιτητών, απουσιάζουν.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης;

Σαφώς είναι. Ο χρόνος κοινωνικοποίησης περιορίζεται στο χρόνο διδασκαλίας με αποτέλεσμα οι συμφοιτητές να μην ανταλλάσσουν απόψεις και γνώση, όπως θα γινόταν δια ζώσης.

Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Μεταξύ των ωρών διδασκαλίας υπάρχουν ορισμένα διαλείμματα. Στη δια ζώσης εκπαίδευση, οι σπουδαστές θα εκμεταλλεύοντουσαν τον χρόνο αυτό για να γνωριστούν και να γίνουν μία ομάδα. Αυτό δε συμβαίνει όμως με την τηλεκπαίδευση, όπου το πρώτο πράγμα που κάνουμε είναι η απενεργοποίηση της κάμερας ή ακόμα και η προσωρινή αποχώρηση από τη συνομιλία.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Η ύλη και ο τρόπος που διδάσκεται σαφώς διαφέρουν από τη δια ζώσης εκπαίδευση με συνέπεια να δημιουργούνται ορισμένα προβλήματα στην κατανόηση του μαθήματος.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Σίγουρα τη δια ζώσης εκπαίδευση. Τα θρανία, οι πίνακες και τα αμφιθέατρα είναι αναντικατάστατα!

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, όπως η αδυναμία πρόσβασης στο πανεπιστήμιο ή η αναγκαία απουσία του εκπαιδευτικού ή ακόμα και σε περιπτώσεις πανεπιστημίων στα οποία το ωράριο διδασκαλίας δεν είναι συνεχόμενο.

Καλογεροπούλου Χριστίνα

Φιλολόγος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια Science and Technology Studies στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Δεν υπάρχει άμεση επαφή με τους διδάσκοντες και τους συμφοιτητές και είναι δυσκολότερο να χτιστούν διαπροσωπικές σχέσεις. Από την άλλη, δίνεται δυνατότητα εμπλουτισμού του μαθήματος ποικιλοτρόπως, είτε με επιπλέον ομιλίες, οπτικοακουστικό υλικό, κλπ και ταυτόχρονα μπορεί ο καθένας να το παρακολουθήσει αμεσότερα και ευκολότερα από την άνεση του προσωπικού του χώρου.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Διακρίνω αρκετά σημεία όπου η τηλεκπαίδευση βοηθά σημαντικά. Αφενός, δεν χάνεται πολύτιμος χρόνος στις μετακινήσεις από και προς τον χώρο διδασκαλίας, κάτι που είναι ιδιαίτερος σημαντικό, ιδίως όταν ο/η φοιτητής/τρια εργάζεται. Επιπλέον, δίνεται ευκολότερα η δυνατότητα φιλοξενίας καθηγητών/τριων από όλο τον κόσμο στο πλαίσιο του μαθήματος, κάτι που μεγεθύνει σημαντικά τις προσλαμβάνουσες των φοιτητών, και ταυτοχρόνως μπορούν φοιτητές να παρακολουθήσουν μαθήματα καθηγητών/τριων από άλλα πανεπιστήμια ευκολότερα. Τέλος, χρησιμοποιούνται περισσότερα εργαλεία που βοηθούν στην εξοικείωση των φοιτητών από νωρίς με την τεχνολογία, κάτι που μπορεί να τους φανεί πολύ χρήσιμο μετέπειτα και στην εργασία τους.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Δεν είναι τόσο εύκολο να χτιστούν ουσιαστικές σχέσεις με τους συμφοιτητές και τους καθηγητές. Επιπλέον, αυξάνεται αναπάντεχα ο όγκος δουλειάς, καθώς θεωρείται πως υπάρχει περισσότερος χρόνος (κάτι που δεν είναι όμως ακριβές), και έτσι αυξάνονται και οι υποχρεώσεις. Φυσικά, άτομα από λιγότερο προνομιούχες οικογένειες δεν έχουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για να μπορούν να συμμετέχουν κι έτσι ευνοούνται οι διακρίσεις και υπονομεύεται η συμπερίληψη.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Οι καθηγητές φαίνονται πιο πιεσμένοι, καθώς αναλαμβάνουν μεγαλύτερο όγκο δουλειάς – είτε αυτό είναι το να απαντάνε συνεχώς σε mails, ή να διοργανώνουν e-meetings /ραντεβού με τους φοιτητές, είτε να διοργανώνουν ομιλίες στο πλαίσιο του μαθήματος. Παρ'όλα αυτά, από την προσωπική μου εμπειρία, μπορώ να διεκπεραιώσω και να συνεννοηθώ με τους καθηγητές μου ευκολότερα και πολύ πιο γρήγορα από το να περιμένω ώρες γραφείου. Έχω πολύ καλύτερη επικοινωνία και βλέπω πως αρκετές

διεργασίες γίνονται γρηγορότερα, όπως για παράδειγμα η παροχή feedback μέσα από κοινό διαμοιρασμό αρχείων κάποιας εργασίας, κλπ. Θεωρώ πως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν σχετίζεται τόσο πολύ με τη δεκτικότητα των καθηγητών. Ο καθηγητής που θέλει να βοηθήσει και να χτίσει σχέσεις με τον φοιτητή θα το κάνει είτε βρίσκεται εντός του αμφιθεάτρου είτε εκτός.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Προσωπικά, έχω συνηθίσει να κάνω αρκετές δουλειές μέσω υπολογιστή, όπως για παράδειγμα διοργάνωση κλήσεων και συναντήσεων τη μία μετά την άλλη, ώστε να συνεννοηθώ για projects χρησιμοποιώντας co-working εργαλεία τεχνολογίας. Θεωρώ πως η κοινωνικοποίηση ανθρώπων που έχουν επικοινωνιακό χάρισμα δεν επηρεάζεται, καθώς είτε βρίσκονται σε έναν χώρο είτε στον υπολογιστή τους σε κάποια κλήση, θα χτίσουν κάποιες σχέσεις με τους υπόλοιπους. Η τηλεκπαίδευση θεωρώ πως ευνοεί την κοινωνικοποίηση ανθρώπων που είναι πιο μονήρεις, καθώς δεν υπάρχει το άβολο συναίσθημα του συγχρωτισμού και η επικοινωνία επιβάλλεται σε εισαγωγικά μέσα από πρόσωπο-με-πρόσωπο κλήσεις, που εκεί θα πρέπει να μιλήσουν όλοι, ακόμα και οι πιο ντροπαλοί. Σίγουρα είναι πιο διασκεδαστική βέβαια η κοινωνικοποίηση με φυσική παρουσία.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Θεωρώ πως η τηλεκπαίδευση δίνει στον φοιτητή, εάν υπάρξει σωστή διαχείριση από τον διδάσκοντα, έναν πιο ενεργό ρόλο. Το μάθημα γίνεται πιο διαδραστικό και έτσι η διδακτέα ύλη αφομοιώνεται καλύτερα. Ευνοείται επίσης και η σύντομη παρουσίαση κάποιου κεφαλαίου της ύλης από τον ίδιο τον φοιτητή, και οι συμμετέχοντες μπορούν να παρακολουθήσουν πιο ενεργά. Δίνεται πλέον η δυνατότητα να σταλεί η ανατροφοδότηση αυτού που βλέπουν στο chat, να τεθούν ερωτήσεις ταυτόχρονα και να απαντηθούν συλλογικά από τους διδάσκοντες γλυτώνοντας χρόνο και γενικότερα όλοι είναι πιο ενεργοί. Αυτό όμως δεν επιτυγχάνεται σε καμία περίπτωση όταν ο διδάσκων διαχειρίζεται την τηλεκπαίδευση ως ένα μάθημα που θα έκανε στο αμφιθέατρο, με μηδενική συμμετοχή των φοιτητών. Είναι πολύ πιθανό εάν ακούγεται απλά μία φωνή χωρίς εικόνα στο φόντο, ο φοιτητής να μην προσέχει αρκετά και να κάνει παράλληλα άλλα πράγματα, οπότε υπονομεύεται η διαδικασία του μαθήματος.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Εάν έπρεπε να διαλέξω, προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση με την δυνατότητα όμως να μπορεί κάποιος να παρακολουθεί και εξ αποστάσεως όταν δεν είναι δυνατή η φυσική του παρουσία στο μάθημα. Θεωρώ πως αυτές οι δύο δυνατότητες πρέπει να λειτουργούν επικουρικά η μία στην άλλη, ώστε να εμπλουτίζεται η εκπαίδευση όσο το δυνατόν περισσότερο. Παρ'όλα αυτά, ό,τι και αν συμβεί, η φυσική παρουσία και η άμεση σχέση των συμμετεχόντων δεν πρέπει να εξαλειφθεί, καθώς η εκπαίδευση δεν είναι μονάχα η παροχή γνώσης, αλλά και η γενικότερη διαδικασία κοινωνικοποίησης, συσχετισμού, συμμετοχής σε κοινές εμπειρίες, κλπ.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Θεωρώ μετά την εξάλειψη της πανδημίας πρέπει να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται οι δυνατότητες που έφερε η τηλεκπαίδευση. Η νέα αυτή πραγματικότητα έχει πιέσει την ελληνική κοινωνία να προσαρμοστεί σε μέσα που χώρες του εξωτερικού είχαν στη διάθεσή τους πολύ πιο άμεσα νωρίτερα, λόγω μεγαλύτερης εξοικείωσης με την τεχνολογία. Η ψηφιοποίηση του μαθήματος βοηθά σημαντικά τους φοιτητές να έχουν στη διάθεσή τους μεγαλύτερο εύρος γνώσης (βίντεο, σημειώσεις, διαφορετικά papers, κλπ), που μπορούν να αξιοποιήσουν, όποτε επιθυμούν, αναλόγως με τον τρόπο που διαβάζουν, εξατομικεύοντας ουσιαστικά τη διδασκαλία που παρακολουθούν. Είναι η πρώτη φορά που εφαρμόζεται στην πράξη τόσο έντονα η όλη ουσία της τεχνολογίας, που δεν είναι άλλη από την υπέρβαση των συνόρων και τη σύνδεση ανθρώπων και γνώσης από όλο τον κόσμο.

Κυλάφη Χριστίνα Θεανώ (Θεατίνα)

Πληροφορικός, μεταπτυχιακή φοιτήτρια Γλωσσικής Τεχνολογίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Η μετάβαση από τη δια ζώσης φοίτηση στην αποκλειστικά διαδικτυακή έχει επηρεάσει ποικιλοτρόπως τις διαδικασίες της εκπαίδευσης. Σημαντικό μέρος της ζωής ενός φοιτητή, περιλαμβάνει, υπό φυσιολογικές συνθήκες, απόκτηση γνώσεων, κοινωνικοποίηση, συνεργασία με τους συμμαθητές του, συναναστροφή με καθηγητές, συμμετοχή στο φοιτητικό σύλλογο για τη λήψη αποφάσεων και άλλες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του. Δυστυχώς, λόγω της αλλαγής στον τρόπο εκπαίδευσης, αλλά και της γενικότερης κατάστασης που επικρατεί τους τελευταίους μήνες, οι φοιτητές στερούμαστε μεγάλο μέρος αυτών των δραστηριοτήτων ή και εξ ολοκλήρου. Από την άλλη πλευρά, η παρακολούθηση μαθημάτων από τον χώρο επιλογής μας, συμβάλλει στην αύξηση του βαθμού ευελιξίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Εάν, όμως, έπρεπε να επιλέξω την πιο σημαντική διαφορά, αυτή θα αφορούσε στην κοινωνικοποίηση των φοιτητών τόσο μεταξύ μας, όσο και με τους καθηγητές μας, καθώς θεωρώ πως η ψυχολογία και η προσωπική επαφή, επηρεάζει και τη γενικότερη εμπειρία της μάθησης.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Θα έλεγα πως η χωρική ανεξαρτησία της τηλεκπαίδευσης είναι το πιο θετικό της σημείο. Κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών μου, υπήρξα πολύ τυχερή, κι αυτό γιατί το τμήμα μας προσέφερε τη δυνατότητα σύγχρονης ή και ασύγχρονης παρακολούθησης πλήθους μαθημάτων, για περιπτώσεις φοιτητών με αδυναμία φυσικής παρουσίας τους σε αυτά (πχ. ασθένεια, εργασία, διαμονή σε απομακρυσμένη περιοχή). Ακόμα όμως και μέσω της συγκεκριμένης πλατφόρμας, δεν υπήρχε τρόπος να έχουν ενεργή συμμετοχή όσοι παρακολουθούσαν εξ αποστάσεως την παράδοση, πρόβλημα που λύνεται πια μέσω της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Η πρόσφατα διαμορφωμένη πραγματικότητα που ζούμε σαν φοιτητές, όπως ανέφερα και παραπάνω, έχει προκαλέσει αλλαγές στον πυρήνα των κοινωνικών και εκπαιδευτικών διαδικασιών. Η νέα φοιτητική μας ζωή πρόκειται πια για πολύωρη καθήλωση μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή, τόσο για την παρακολούθηση μαθημάτων όσο και για μελέτη ή συνεργασία με σκοπό την εκπόνηση ομαδικών εργασιών. Οι ώρες υποχρεωτικής χρήσης του υπολογιστή που έχουν προστεθεί στο πρόγραμμά μας, σε συνδυασμό με την προϋπάρχουσα ενασχόλησή μας με αυτόν, θεωρώ

πως θα έχουν σύντομα, αν όχι ήδη, αρνητικές επιπτώσεις σε ψυχολογικό αλλά και βιολογικό/σωματικό ίσως επίπεδο.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Με τα νέα δεδομένα, ο κύριος τρόπος επικοινωνίας με τους καθηγητές μας είναι πλέον οι τηλεδιασκέψεις και τα ηλεκτρονικά μηνύματα, γεγονός που καθιστά τις μεταξύ μας σχέσεις απρόσωπες, σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Η απουσία δια ζώσης συναντήσεων και κατά συνέπεια οπτικής επαφής, συζητήσεων, ανταλλαγής απόψεων, περιορίζουν και δυσκολεύουν αρκετά την επικοινωνία μεταξύ μας, όσες αμοιβαίες προσπάθειες και να γίνουν κατά τη διάρκεια της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης;

Ναι, φυσικά. Προσωπικά, μου άρεσε αρκετά να πηγαίνω στη σχολή και να συναναστρέφομαι συμφοιτητές και καθηγητές μου, ίσως και λόγω χαρακτήρα. Επίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις, μια κουβέντα στο διάλειμμα σχετική και μη με την παράδοση που μόλις παρακολούθησες ή μια βόλτα στο προαύλιο του τμήματος με φίλους, μπορεί να σε αποσυμφορήσουν και να σε ξεκουράσουν, ειδικά μετά από πολλές ώρες μαθημάτων. Τώρα, οι συζητήσεις έχουν γίνει μηνύματα σε ομαδικές συνομιλίες και οι βόλτες περιορίστηκαν μεταξύ δωματίων στους προσωπικούς μας χώρους. Η διαφορά λοιπόν είναι παραπάνω από αισθητή...

Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Ένα μεγάλο μέρος της κοινωνικοποίησής μας, λόγω της φοιτητικής μας ιδιότητας, πραγματοποιούνταν στους φυσικούς χώρους της σχολής, όπως οι αίθουσες διδασκαλίας, οι εξωτερικοί χώροι, τα αναγνωστήρια, το κυλικείο. Οι κοινωνικές σχέσεις δεν είναι πια οι ίδιες, ειδικά σε σχέση με τους καθηγητές μας, διότι μέσω τηλεκπαίδευσης χάνεται η αμεσότητα, ο αυθορμητισμός και η πολυτροπική επικοινωνία (γλώσσα του σώματος). Φυσικά, κάθε πρόβλημα σχεδόν επιδέχεται και λύση, οπότε μια πρόταση για την αποφυγή μείωσης της κοινωνικοποίησής μας σε τόσο μεγάλο βαθμό, θα μπορούσε να αποτελεί η παρακολούθηση των μαθημάτων μαζί με κάποιους συμφοιτητές μας στον ίδιο χώρο, ώστε να υπάρχουν παράλληλες ανταλλαγές προβληματισμών, αποριών και σκέψεων. Τελικά όμως, η επίδραση της νέας μεθόδου διδασκαλίας σε αυτόν τον τομέα της ζωής μας, είναι ιδιαίτερα εμφανής.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Η κατανόηση της ύλης που διδάσκεται, αποτελεί πολύπλευρη διαδικασία που απαιτεί χρόνο. Νομίζω πως στο σύνολό της ευνοείται αρκετά μέσω της τηλεκπαίδευσης, γιατί η πρόσληψη των εννοιών και των γνώσεων που διδάσκονται, δεν επηρεάζεται πια από παρεμβολές που ίσως υπήρχαν στη δια ζώσης εκπαίδευση (πχ. φασαρία, μεγάλη κινητικότητα στο αμφιθέατρο), με δεδομένη όμως μια καλή διαδικτυακή σύνδεση χωρίς διακοπές και προβλήματα. Βέβαια, μεγάλο μέρος της αφομοίωσης της ύλης πιστεύω πως πραγματοποιείται μέσω προσωπικής μελέτης των φοιτητών στο χώρο επιλογής τους και

κυρίως μέσω επίλυσης ασκήσεων και εκπόνησης εργασιών, κάτι που δεν έχει αλλάξει χαρακτήρα μετά την εφαρμογή της τηλεκπαίδευσης.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Πιστεύω πως ένας συνδυασμός και των δύο μεθόδων μπορεί να επιφέρει καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι η κάθε μία ξεχωριστά. Το ιδανικό για μένα θα ήταν η δια ζώσης εκπαίδευση με την παράλληλη δυνατότητα εξ' αποστάσεως συμμετοχής, για τις περιπτώσεις που αδυνατούν να παρευρεθούν στα μαθήματα. Κατά τη γνώμη μου και έχοντας αναλύσει προηγούμενως τα θετικά και τα αρνητικά της τηλεκπαίδευσης, η συμμετοχή με φυσική παρουσία φέρει θετικό πρόσημο έναντι της αποκλειστικά απομακρυσμένης συμμετοχής. Ταυτόχρονα όμως διαφωνώ και με τον πιθανό αποκλεισμό όσων δεν έχουν τη δυνατότητα μετάβασης στο χώρο διεξαγωγής των μαθημάτων.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Ναι, εννοείται. Όπως ανέφερα και πριν, το καλύτερο που θεωρώ πως μπορεί να γίνει, είναι η δημιουργία και αξιοποίηση ενός υβριδικού μοντέλου εκπαίδευσης, δηλαδή ο συνδυασμός δια ζώσης και απομακρυσμένης. Η εξέλιξη της τεχνολογίας προσφέρει πληθώρα εργαλείων και μέσων, ώστε να μπορεί να εξαλειφθεί η χωροχρονική εξάρτηση που φέρει η διαδικασία απόκτησης γνώσης, απαλείφοντας έτσι αρκετούς περιορισμούς που είχαν αναπόφευκτα τεθεί στο παρελθόν.

Λεβεντοπούλου Μαγδαληνή

Ασκούμενη Δικηγόρος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εργατικό Δίκαιο στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Το γεγονός ότι δεν απαιτείται η συχνή μετάβασή μου στο Πανεπιστήμιο, προκειμένου να παρακολουθώ τα μαθήματα δια ζώσης.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Το ότι δε χρειάζεται να μεταβαίνω στην Κομοτηνή για την παρακολούθηση των μαθημάτων. Είναι η σημαντικότερη, κατά τη γνώμη μου, διαφορά μεταξύ δια ζώσης εκπαίδευσης και τηλεκπαίδευσης και ταυτόχρονα η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης, δεδομένου ότι δεν απαιτείται το κόστος και ο χρόνος της μετακίνησής μου μεταξύ Θεσσαλονίκης – Κομοτηνής.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Προκύπτουν συχνά προβλήματα σύνδεσης, που καθυστερούν το μάθημα. Χάνεται η αμεσότητα μεταξύ φοιτητών – καθηγητών. Δυσχεραίνεται η αναζήτηση υλικού για διάβασμα και εργασίες, καθ' ότι οι βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου παραμένουν κλειστές.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Λείπει το ανθρώπινο στοιχείο. Καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να γίνεται το μάθημα κανονικά και να μη διαφέρει με τη δια ζώσης εκπαίδευση, παροτρύνοντάς μας να συμμετέχουμε σε διάλογο μαζί τους, ωστόσο πρακτικά αυτό είναι δύσκολο.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Δεδομένων των συνθηκών και του τρόπου που διεξάγεται το μάθημα, δεν είχα και δεν γνωρίζω αν θα έχω άμεσα τη δυνατότητα να γνωρίσω τους συμφοιτητές μου. Έχουμε εξαντλήσει όσα μέσα έχουμε στη διάθεσή μας, ήτοι online συνομιλίες ή βιντεοκλήσεις προκειμένου να κρατήσουμε μεταξύ μας μια στοιχειώδη επαφή και να λύνουμε απορίες ή ζητήματα που αφορούν τις σπουδές μας.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι μέσω της online εκπαίδευσης είναι πιο εύκολη η διάσπαση της προσοχής και απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια για συμμετοχή στο μάθημα. Προσωπικά, δεν αντιμετωπίζω το συγκεκριμένο θέμα, και αναφορικά στην αφομοίωση της διδακτέας ύλης, δεν βρίσκω καμιά διαφορά μεταξύ τηλεκπαίδευσης και δια ζώσης εκπαίδευσης.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Θα προτιμούσα τη δια ζώσης εκπαίδευση, καθώς είναι περισσότερα τα θετικά που έχει να προσφέρει, όπως αμεσότητα, ευκολότερη συμμετοχή στο μάθημα, κοινωνικοποίηση κ.λπ. Ωστόσο, δεδομένου ότι παρακολουθώ ένα μεταπτυχιακό Πανεπιστημίου άλλης πόλης από αυτή στην οποία διαμένω, προτιμώ την τηλεκπαίδευση, καθώς μου δίνει τη δυνατότητα σπουδών σε ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα, το οποίο υπό άλλες συνθήκες θα είχα αποκλείσει δεδομένου του χρόνου και του κόστους που απαιτείται για την μετακίνηση.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Πιστεύω ότι θα έπρεπε να βρεθεί μια μέση λύση. Δηλαδή, να μη χάνονται τα θετικά που έχει να προσφέρει η δια ζώσης εκπαίδευση, αλλά από την άλλη πλευρά, να δίνεται και η δυνατότητα σε κάποιους φοιτητές η επιλογή της τηλεκπαίδευσης, εφόσον θέλουν να φοιτήσουν σε ίδρυμα που βρίσκεται σε πόλη άλλη από αυτή της διαμονής τους.

Μπέλμπας Κωνσταντίνος

Πληροφορικός, μεταπτυχιακός φοιτητής Πληροφορικής και Μικροηλεκτρονικής στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Η βασικότερη διαφορά της δια ζώσης εκπαίδευσης και της τηλεκπαίδευσης είναι αδιαμφισβήτητη η προσωπική επαφή που έχουν οι μαθητές με τον εκάστοτε καθηγητή. Η επικοινωνία που υπάρχει κατά τη δια ζώσης εκπαίδευση και από τις δύο πλευρές είναι πολυδιάστατη και άκρως σημαντική στην εξέλιξη του μαθήματος. Στην τηλεκπαίδευση, και ειδικά χωρίς τη χρήση κάμερας, απουσιάζει αυτή η οικειότητα και η επικοινωνία μεταξύ φοιτητή και καθηγητή.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Σε αυτήν την ερώτηση μπορώ να διακρίνω δύο εξίσου σημαντικά προτερήματα στην τηλεκπαίδευση. Από τη μια, κρίνεται αναγκαία για άτομα που δεν έχουν ενδεχομένως πρόσβαση στο πανεπιστήμιο, είτε λόγω απόστασης είτε λόγω κάποιου προβλήματος υγείας- αναπηρίας. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζει άμεση σύνδεση και παρακολούθηση του μαθήματος σε έναν χώρο οικείο για καθηγητή αλλά και φοιτητή, εξοικονομώντας χρόνο και ενέργεια και στις δύο πλευρές. Από την άλλη, είναι μια πρωτοπορία στην τεχνολογία καθώς το εποπτικό υλικό αξιοποιείται με πολύ μεγαλύτερη ευκολία, οι διαφάνειες και το υλικό του μαθήματος είναι ανανεωμένα εγκαίρως και οι φοιτητές έχουν άμεση πρόσβαση σε αυτό λόγω της συσκευής που χρησιμοποιούν την ώρα του μαθήματος. Η δομή του μαθήματος είναι πιο κατανοητή και παρέχεται έγκαιρη ενημέρωση για προθεσμίες και εργασίες.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Το μεγαλύτερο μειονέκτημα στην τηλεκπαίδευση είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν φοιτητές και καθηγητές ενίοτε κατά τα μαθήματα, όπως αδυναμίες σύνδεσης και κατά συνέπεια ομαλής έκβασης του μαθήματος. Ειδικά, όταν υπάρχουν παράγοντες όπως προβλήματα στη σύνδεση, τεχνικά προβλήματα με κάμερες και μικρόφωνα, έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού λόγω οικονομικής κατάστασης, τότε η διαδικασία μάθησης γίνεται δυσκολότερη. Επιπλέον, η τηλεκπαίδευση δεν μπορεί να αντικαταστήσει εργαστήρια που χρειάζεται φυσική παρουσία ή απαιτείται η χρήση ειδικού εξοπλισμού.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Σε σύγκριση με τη δια ζώσης εκπαίδευση, η τηλεκπαίδευση στερεί σε κάποιον βαθμό την κοινωνικοποίηση μεταξύ φοιτητών αλλά και καθηγητή. Υπάρχει απουσία επικοινωνίας σε κάποιον βαθμό και έλλειψη διαδραστικότητας και διαλόγου. Η διαδικασία ερωτήσεων και απαντήσεων γίνεται δυσκολότερη.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Η διαφορά στην κοινωνικοποίηση είναι αρκετά υπαρκτή, αλλά υπάρχουν τρόποι να βελτιωθεί. Από προσωπική μου εμπειρία και κατά την εκπόνηση ομαδικών εργασιών, μπαίνει ο φοιτητής στην διαδικασία αυτόματα να κοινωνικοποιηθεί ακόμα και αν αυτό είναι με πιο «διαδικτυακό» τρόπο. Αυτό επιτυγχάνεται με την ανταλλαγή κοινωνικών δικτύων (email-facebook) για την εγκαθίδρυση μιας επικοινωνίας με σκοπό τελικώς την ολοκλήρωση της εργασίας. Προφανώς και δεν υπάρχει κοινωνικοποίηση στον ίδιο βαθμό που υπήρχε στη δια ζώσης εκπαίδευση, που στο διάλειμμα θα υπάρξει συζήτηση μεταξύ φοιτητών, διάλογος μεταξύ καθηγητή και φοιτητή για ενδεχόμενες απορίες αλλά και εξέλιξης του μαθήματος. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησης, αλλά σταδιακά θεωρώ πως καλύπτεται το χάσμα επικοινωνίας μεταξύ δια ζώσης εκπαίδευσης και τηλεκπαίδευσης.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Από άποψη οργάνωσης του μαθήματος υπάρχει σημαντική βελτίωση σε σχέση με τον παραδοσιακό τρόπο. Η διδακτέα ύλη είναι χωρισμένη κατάλληλα σε ενότητες, ανεβαίνουν έγκαιρα οι διαφάνειες και το εποπτικό υλικό στην ηλεκτρονική τάξη και υπάρχει έγκαιρη ενημέρωση για τα μαθήματα. Βέβαια, κατά τη διάρκεια των online μαθημάτων έχω παρατηρήσει ότι καταγράφονται λιγότερες σημειώσεις σε αντίθεση με τη δια ζώσης εκπαίδευση. Η αφομοίωση λοιπόν της διδακτέας ύλης, ανάλογα με την προσέγγιση του κάθε φοιτητή, δεν δύναται να διαφέρει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ότι σε κανονικές συνθήκες.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Προσωπικά, προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση, αλλά καλό είναι να υπάρχει και η τηλεκπαίδευση, όπου και όταν κρίνεται απαραίτητη. Η δια ζώσης εκπαίδευση αποτελεί μια πιο ολοκληρωμένη διαδικασία μάθησης με ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα, την ύπαρξη διαλόγου και την επίλυση αποριών. Είναι πιο εύκολο να κρατάς σημειώσεις, και μέσα από το ύφος και τις κινήσεις του καθηγητή είναι πιο κατανοητό το μάθημα ή τουλάχιστον κάποια κομμάτια αυτού.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Το σύστημα τηλεκπαίδευσης επιβάλλεται να διατηρηθεί σαν εναλλακτική μέθοδος διδασκαλίας. Είναι φυσικά και μια ευκαιρία για εργαζόμενους φοιτητές είτε για άτομα με αναπηρία να υποστηρίζονται με τηλεδιδασκαλία, εφόσον βέβαια υπάρχει και ο κατάλληλος εξοπλισμός. Με την καταγραφή και τη βιντεοσκόπηση των μαθημάτων,

μέθοδος που ήδη είχε τεθεί σε εφαρμογή πριν την πανδημία, δινόταν η ευκαιρία σε φοιτητές να παρακολουθήσουν το μάθημα από τον υπολογιστή τους είτε την ώρα του μαθήματος είτε άλλη στιγμή. Όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν καθίσταται δυνατή η διαζώσης εκπαίδευση, η διαδικασία online μαθημάτων κρίνεται αναγκαία. Με την τεχνολογία να βελτιώνεται και τη σταδιακή προσαρμογή των φοιτητών στην διαδικασία αυτή, η τηλεκπαίδευση θα έχει να μας προσφέρει πολύ περισσότερα.

Πλυτά Άννα

Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στα Παιδαγωγικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Για μένα δεν υπάρχει μόνο μία διαφορά μεταξύ της δια ζώσης εκπαίδευσης και της τηλεκπαίδευσης, καθώς διαφέρουν στις περισσότερες, αν όχι σε όλες, τις παραμέτρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Και επειδή αυτές οι παράμετροι αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, είναι δύσκολο να επιλέξω μόνο μία.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης, για μένα, έχει να κάνει με την απόσταση, παρ'όλο που ταυτόχρονα λειτουργεί και αρνητικά. Μιλώντας πάντα για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αφενός αποφεύγονται οι καθημερινές, κουραστικές και χρονοβόρες μετακινήσεις προς το πανεπιστήμιο, αφετέρου όσοι σπουδάζουν σε πόλη διαφορετική από αυτήν που κατάγονται γλιτώνουν τις μετακινήσεις, καθώς και τα έξοδα που αυτές συνεπάγονται.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Πιστεύω ότι το μεγαλύτερο αρνητικό στην τηλεκπαίδευση είναι η απώλεια της άμεσης επαφής μεταξύ εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτικών. Η επαφή αυτή δε βοηθά μόνο στην καλύτερη κατανόηση της γνώσης, αλλά και στη μετάφραση από μέρος των εκπαιδευτικών των άρρητων αντιδράσεων των εκπαιδευόμενων στη νέα πληροφορία π.χ. γκριμάτσες, χειρονομίες κλπ. που στην περίπτωση της τηλεκπαίδευσης, ειδικά αν οι κάμερες είναι κλειστές, χάνονται. Ακόμη, η κούραση των εκπαιδευόμενων έρχεται γρηγορότερα και σε μεγαλύτερο βαθμό όταν δεν έχουν τη δυνατότητα να εστιάσουν στον εκπαιδευτικό, καθώς η οπτική επαφή μέσα από την οθόνη και η ακουστική επαφή από τα ηχεία (που όταν η κάμερα είναι κλειστή παρομοιάζεται συχνά με ραδιοφωνική εκπομπή) καθιστούν δύσκολη τη συγκέντρωση στο μάθημα. Τέλος, με την απώλεια της άμεσης επαφής χάνεται ένα βασικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας: το κλίμα της σχολικής τάξης, το οποίο συνίσταται από τις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων, καθώς και την οικειότητα που προκύπτει από τον κοινό στόχο της μάθησης.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Οι διαφορές στις σχέσεις με τους καθηγητές κατά την περίοδο της τηλεκπαίδευσης είναι στην ουσία όσα ανέφερα παραπάνω σχετικά με την αλλαγή του εκπαιδευτικού κλίματος

κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Οι διδασκαλίες έγιναν πιο απρόσωπες, λιγότερο άμεσες. Ακόμη, οποιαδήποτε απορία έπρεπε να εκφραστεί κατά την ώρα του μαθήματος και μπροστά σε όλους τους φοιτητές, καθώς η μοναδική εναλλακτική ήταν η αποστολή e-mail. Όλα αυτά συνέβαλλαν στο να μη δημιουργείται η οικειότητα που υπάρχει συνήθως μεταξύ εκπαιδευτικού και εκπαιδευόμενου. Μάλιστα, ειδικά στις περιπτώσεις των καθηγητών που γνωρίζαμε για πρώτη φορά, κατά την περίοδο της τηλεκπαίδευσης εμφανιζόταν το φαινόμενο να μην μπορούν οι καθηγητές να συνδυάσουν ονόματα με πρόσωπα, να αναγνωρίσουν δηλαδή τους φοιτητές όταν τους έβλεπαν από κοντά.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Η κοινωνικοποίηση κατά την τηλεκπαίδευση δεν ήταν μόνο εύκολη ή μόνο δύσκολη. Θέλω να πω ότι ακριβώς λόγω της τηλεκπαίδευσης, εξοικονομούταν χρόνος από τις μετακινήσεις αλλά και από τις επαγγελματικές υποχρεώσεις των συμφοιτητών μου, οι οποίοι είναι εκπαιδευτικοί, με αποτέλεσμα να έχουν περισσότερο χρόνο να αφιερώσουν σε κουβέντες με τους υπολοίπους απ' ό,τι πριν. Υπάρχουν βέβαια και οι περιπτώσεις όπου η μοναδική επαφή με κάποιον γινόταν λόγω των μαθημάτων. Σ' αυτή την περίπτωση, η τηλεκπαίδευση λειτούργησε αρνητικά. Προσωπικά, υπήρξαν άνθρωποι με τους οποίους δεν είχα καμία επαφή πριν την τηλεκπαίδευση και δεν έχω επιχειρήσει ούτε μέχρι σήμερα, αλλά υπήρξαν άλλοι που δεν είχα πριν και απέκτησα κατά την τηλεκπαίδευση και μάλιστα πολύ στενή. Σχετικά με τους ανθρώπους που είχα έρθει πιο κοντά στην προ τηλεκπαίδευσης εποχή, κράτησα επαφή και κατά την τηλεκπαίδευση. Με λίγα λόγια, για μένα μόνο οφέλη είχε η τηλεκπαίδευση ως προς την κοινωνικοποίηση με τους συμφοιτητές μου, καθώς μου έδωσε την ευκαιρία να αφιερώσω περισσότερο χρόνο στη γνωριμία μαζί τους αλλά και να επιλέξω σε ποιους θα την αφιερώσω (καθώς στη διαζώσης γνωριμία η επαφή μπορεί να γινόταν καθαρά λόγω συνύπαρξης στο μάθημα). Αναφορικά με τους καθηγητές, η κοινωνικοποίηση μού φάνηκε πιο εύκολη εν μέρει επειδή ήταν απρόσωπη και με απάλλαξε από το άγχος της face-to-face συνάντησης, ενώ παρατήρησα ότι, με τον καιρό, χάθηκε το άγχος τού να ανοίξω το μικρόφωνο για να πάρω το λόγο (το οποίο υπήρχε έντονα στην αρχή).

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Σχετικά με την αφομοίωση της ύλης, σίγουρα υπήρχαν κάποιες μαθησιακές απώλειες λόγω της έμμεσης επαφής με τον διδάσκοντα αλλά και των τεχνικών προβλημάτων που υπήρχαν στην αρχή. Παρ'όλα αυτά, θεωρώ ότι ο χρόνος που εξοικονομούσαν από τις μετακινήσεις μπορούσε να αφιερωθεί στη μελέτη της ύλης και συνεπώς στην καλύτερη κατανόηση και αφομοίωσή της. Πέρα όμως από το χρόνο, εξαρτάται και από το διδασκόμενο αντικείμενο. Για παράδειγμα, εμείς που είχαμε μαθήματα Διδακτικής κατά το εξάμηνο που πρωτοεφαρμόστηκε η τηλεκπαίδευση, ενδέχεται να χάσαμε σημαντικές γνώσεις που προέρχονταν από την πρακτική φύση του αντικειμένου, οι οποίες αναγκαστικά περιορίστηκαν σε περιγραφή από μέρους του διδάσκοντα. Στα θεωρητικά αντικείμενα, όμως, πιστεύω ότι οι απώλειες δεν ήταν πολλές. Ίσα ίσα, οι καθηγητές επέλεξαν να κοινοποιήσουν τις σημειώσεις τους ηλεκτρονικά, κάτι που ναι μεν

αποθαρρύνει τον φοιτητή από μια προσωπική εμπλοκή και περαιτέρω έρευνα αλλά τον διευκολύνει ως προς τη μελέτη του, ειδικά αν, λόγω υποχρεώσεων, δεν μπορεί να παρακολουθήσει το μάθημα.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Δυστυχώς εδώ θα επιλέξω τη μέση λύση. Η εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με τις πιο μαθητοκεντρικές θεωρίες, έχει εκ φύσεως μεγαλύτερα οφέλη όταν γίνεται από κοντά. Παιδαγωγικό κλίμα συνεργασίας και συμμετοχής, επαφή με τα υπόλοιπα μέλη, «μετάφραση» των άρρητων αντιδράσεων των μαθητών είναι μόνο μερικά από τα στοιχεία που χάνονται με την τηλεκπαίδευση. Από την άλλη, η τηλεκπαίδευση προσφέρει πολλές δυνατότητες, όπως παρακολούθηση από οποιαδήποτε τοποθεσία, εξοικονόμηση χρόνου από μετακινήσεις, αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών, που στη δια ζώσης εκπαίδευση δεν υπάρχουν. Συνεπώς, προτιμώ έναν ενδιάμεσο τρόπο διδασκαλίας, που θα αποτελείται και από τις δύο μορφές, πάντα ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις του διδασκόμενου αντικειμένου, καθώς και της βαθμίδας εκπαίδευσης.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Πιστεύω πως η εφαρμογή του συστήματος της τηλεκπαίδευσης στην Ελλάδα ήταν κάτι σαν «δώρο» (αν μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε έτσι) που μας έκανε η πανδημία, υπό την έννοια ότι μας ώθησε να εκσυγχρονιστούμε τεχνολογικά. Σίγουρα αυτό δεν έγινε με τον καλύτερο τρόπο, καθώς δεν ήμασταν προετοιμασμένοι για κάτι τέτοιο, και οι απώλειες (ωρών, ευκαιριών μάθησης κλπ.) ήταν πολλές. Πιστεύω, όμως, ότι αποτέλεσε ένα γερό σπρώξιμο και μία καλή αρχή για να εντάξουμε στην εκπαίδευση τόσο νέες αρχές όσο και νέες πρακτικές, που σε άλλες χώρες εφαρμόζονται εδώ και καιρό και οι οποίες στην Ελλάδα μελετώνται εδώ και χρόνια, αλλά μόνο σε θεωρητικό πλαίσιο. Νομίζω, λοιπόν, πως αν η Ελλάδα αφήσει την τηλεκπαίδευση «στην άκρη» μετά την πανδημία, θα έχει κάνει ένα μεγάλο βήμα πίσω (αφήνω για τους ειδικούς τις οικονομικές συνέπειες αυτής της επιλογής). Στα Παιδαγωγικά μιλάμε για «δεξιότητες του 21ου αιώνα», κυρίαρχη θέση στις οποίες κατέχει ο ψηφιακός εγγραμματισμός, τον οποίο κλήθηκαν να καλλιεργήσουν σε μεγάλο βαθμό, και πολλές φορές αυτόνομα (δηλαδή χωρίς ειδική διδασκαλία), τόσο μαθητές όσο και εκπαιδευτικοί, ενώ προσαρμογή έγινε και στα θεσμικά πλαίσια (αλλαγή ωραρίου και διαλειμμάτων, εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης, μείωση ύλης κλπ.). Θα κλείσω με μία εικόνα: ο τεχνολογικός, και συνεπώς παιδαγωγικός εκσυγχρονισμός, μας χτύπησε την πόρτα. Ας μην τον αγνοήσουμε!

Τσαρδίκου Ιωάννα

Φιλολόγος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια στα Παιδαγωγικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ποια είναι η σημαντικότερη διαφορά ανάμεσα στη δια ζώσης εκπαίδευση και την τηλεκπαίδευση με βάση το προσωπικό σας βίωμα;

Κατά την άποψή μου, η σημαντικότερη διαφορά είναι το περιβάλλον. Στη δια ζώσης εκπαίδευση βρίσκεσαι σε μία κοινότητα μάθησης και έχεις προετοιμαστεί για αυτό το περιβάλλον ήδη από το πρωινό σου ξύπνημα. Είναι δύσκολο να αποσυγκεντρωθείς, όταν εκπαιδεύεσαι στο κατάλληλο, για μάθηση, περιβάλλον. Η εκπαίδευση χρειάζεται και έμπνευση, ώστε να είσαι περισσότερο παραγωγικός, αποδοτικός και δημιουργικός. Αυτό το στοιχείο χάνεται, όταν ο χώρος της ξεκούρασης γίνεται και χώρος εκπαίδευσης και εργασίας και διασκέδασης και γενικότερα όλων των δραστηριοτήτων.

Ποια είναι η θετικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Η θετικότερη πλευρά είναι η αλλαγή της επαφής μας με την τεχνολογία και τα προϊόντα της. Δεν πιστεύω ότι η τηλεκπαίδευση βελτιώνει τη σχέση μας με την τεχνολογία, σκεπτόμενη πως οι περισσότεροι φοιτητές το 2020 είναι αρκετά εξοικειωμένοι με αυτήν, αλλά ακόμα και να μην είναι η τηλεκπαίδευση δεν είναι μία ευκαιρία να γίνουν. Θεωρώ, όμως, πως με την τηλεκπαίδευση το λάπτοπ και το κινητό μας πήρε άλλη αξία ή μάλλον έχασε όση είχαμε δώσει εμείς οι ίδιοι. Προσωπικά, με την ολοκλήρωση των διδασκαλιών, παρατηρώ πως αποφεύγω την επαφή μου με τον υπολογιστή ή κινητό στον ελεύθερο χρόνο που μου μένει. Επίσης, τα χρησιμοποιώ περισσότερο για αναζητήσεις εκπαιδευτικού περιεχομένου και δεν χάνω τόσο χρόνο στις ατελείωτες σελίδες της βιβλιογραφίας που υπάρχει στη βιβλιοθήκη μου.

Ποια είναι η αρνητικότερη πλευρά της τηλεκπαίδευσης;

Νομίζω πως η απάντησή μου συμπίπτει με την απάντηση της πρώτης ερώτησης. Η τηλεκπαίδευση σε βγάζει από ένα περιβάλλον πολύ σημαντικό για την αποδοτικότητα και την οργάνωσή σου. Το περιβάλλον, για μένα, έχει πολύ μεγάλη σημασία για την καλύτερη διεκπεραίωση των καθημερινών μας δραστηριοτήτων.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Δεν πιστεύω ότι έχει χαθεί η προσωπική σχέση που είχαμε ή τουλάχιστον σε τέτοιο βαθμό που να μην μπορεί να διορθωθεί σε μία επόμενη δια ζώσης συνάντηση. Μιλώ για την προσωπική σχέση, γιατί είναι αυτό που ακούγεται περισσότερο, το οποίο δε με βρίσκει σύμφωνη. Δεν έχω παρατηρήσει σημαντικές διαφορές. Ίσως η έλλειψη αμεσότητας είναι μία διαφορά που μπορεί να με ενοχλεί, που κάνει την επικοινωνία μας λίγο πιο... αργή. Για παράδειγμα, με κουράζει κάποιες φορές που χρειάζεται να πληκτρολογήσω για να πάρω το λόγο ή να σηκώσω το ψηφιακό χέρι, γιατί πολλές φορές αυτό δε γίνεται αντιληπτό. Στις δια ζώσης συναντήσεις αρκετές φορές αρκούσε και ένα βλέμμα στα πρόσωπά μας για να ανοίξουμε έναν διάλογο με τους καθηγητές μας.

Είναι σημαντική η διαφορά της κοινωνικοποίησής σας λόγω της τηλεκπαίδευσης; Περιγράψτε μας περισσότερο τη σχέση τηλεκπαίδευσης και μείωσης κοινωνικοποίησης σύμφωνα με την εμπειρία σας.

Έχει μειωθεί αρκετά. Με την, συνδυαζόμενη με την τηλεκπαίδευση, κοινωνικοποίηση δε σκέφτομαι μόνο τους συμφοιτητές μου, αλλά και όλες τις συναναστροφές που έχω μέχρι να φτάσω στο πανεπιστήμιο. Από το κυλικείο που θα σταματήσω για να πάρω τον καφέ μου μέχρι και τους αγνώστους που θα συναντήσω στο ασανσέρ της σχολής. Έπειτα, οι κουβέντες που θα κάνω με τους δικούς μου ανθρώπους, συζητώντας όλα τα νέα της ημέρας. Σίγουρα όλη αυτή η «πανεπιστημιακή» ρουτίνα μου, που καταλάμβανε αρκετό χώρο μέσα στη μέρα μου, δεν υπάρχει με την τηλεκπαίδευση, άρα η κοινωνικοποίησή μου έχει μειωθεί σε αρκετά μεγάλο ποσοστό με αυτήν τη νέα τάξη πραγμάτων.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Προσωπικά δε με έχει επηρεάσει καθόλου. Πιστεύω ότι η αφομοίωση της ύλης γίνεται με την ίδια επιτυχία που γινόταν και στα δια ζώσης μαθήματα, εφόσον όλες οι απορίες, έστω και με τεχνικές δυσκολίες, λύνονται και οι καθηγητές μου προσπαθούν ακόμα περισσότερο για μία επιτυχημένη διδασκαλία. Επομένως, όλα γίνονται απολύτως κατανοητά.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση, γιατί, όπως έχει ήδη φανεί από τις προηγούμενες απαντήσεις μου, το περιβάλλον για μένα είναι πολύ σημαντικό. Συνδέω τις δραστηριότητές μου με τον ανάλογο χώρο. Εκτός από τις ίδιες τις δραστηριότητες απολαμβάνω και την προετοιμασία μου για αυτές. Με την τηλεκπαίδευση δεν υπάρχει καμία διαδικαστική προετοιμασία. Για παράδειγμα, δεν εκτυπώνω τίποτα πια. Τα έχω όλα στον υπολογιστή και όταν και άμα χρειαστεί θα τα εκτυπώσω. Δεν βρίσκομαι στο χώρο που με εμπνέει και έτσι σιγά-σιγά χάνεται η όρεξη και φτάνω στο σημείο κάτι που αγαπώ να το θεωρώ μια υποχρέωση.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Πιστεύω πως αξίζει υπό δύο προϋποθέσεις. Η μία προϋπόθεση αφορά την επιλογή στη χρήση της, δηλαδή να αποτελεί μία από τις επιλογές μας και όχι υποχρεωτικός μονόδρομος, χωρίς να υπάρχει δηλαδή η επιλογή της δια ζώσης εκπαίδευσης. Και η δεύτερη αφορά στο ίσο δικαίωμα όλων στην τηλεκπαίδευση. Αν παρέχεται η επιλογή της τηλεκπαίδευσης, να μπορούν να έχουν όλοι πρόσβαση σε αυτήν και αυτό γιατί μιλάμε για εκπαίδευση και όχι για προνόμιο.

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life